

Säkerhetsdatablad

Alla som yrkesmässigt hanterar kemikalier ska ha kunskap om produkternas effekter på människor och miljö. Säkerhetsdatabladet ska ge information som gör det möjligt att vidta nödvändiga åtgärder för att minska påverkan på hälsa och miljö. Begär säkerhetsdatablad av dina leverantörer.

Nya symboler för märkning av farliga kemikalier gäller från 2009. De orange symbolerna byts ut mot vita med röd ram, även risk- och skyddsfraserna kommer att förändras.

Säkerhetsdatablad (SDB) ska finnas för kemiska produkter som överläts för yrkesmässigt bruk och som klassificeras som hälso- eller miljöfarliga. Även kemiska produkter som inte klassas som farliga men antingen

- 1) innehåller >1 % av ett ämne som är klassificerat som hälso- eller miljöfarligt eller
- 2) ett ämne som det finns gemenskapsgränsvärden för exponering på arbetsplatsen/hygieniska gränsvärden för ska ha säkerhetsdatablad.

Som verksamhetsutövare bör du:

1. Inventera kemikalieförrådet

Inventera ditt lager av kemiska produkter. Sortera ut äldre kemikalier som inte längre används. De är att betrakta som farligt avfall och ska hanteras som sådana.

2. Välj mindre farliga alternativ

Vid beställning av kemiska produkter, fråga efter mindre hälso- eller miljöfarliga alternativ, som är möjliga att använda i din verksamhet.

3. Uppdatera säkerhetsdatablad

Säkerhetsdatablad ska ses över och uppdateras regelbundet eller så snart ny information kan påverka riskhanteringsåtgärder.

4. Kontrollera att du har säkerhetsdatablad för alla produkter

Kontrollera att du har SDB för samtliga kemiska produkter som ni har i er verksamhet.

Leverantören av hälso- och miljöfarliga kemiska produkter är skyldig att vid förstaleverantillfället bifoga SDB. Därefter behöver leverantören endast lämna nya blad om produkten klassats om. Utöver det kan du alltid be om nya blad när du behöver det.

5. 16 obligatoriska punkter

SDB ska bestå av 16 obligatoriska punkter. Under punkt 15 står hur produkten ska märkas, alltså vad som ska stå på etiketten. Informationen ska ges på svenska.

6. Import av kemiska produkter för egenanvändning

I de fall du själv importerar en kemisk produkt för användning i egen verksamhet ligger ansvaret för produktinformation, utifrån arbetsmiljösynpunkt, på dig själv.

Den som arbetar med produkten ska kunna ta del av den information om produkten som finns från tillverkaren.

7. Förvaring och ompackning

De kemiska produkter som levereras i bulk måste du själv ta ansvar för (se punkt 6). Om du dessutom packar om den kemiska produkten för att sälja den eller överlåta den på annat sätt faller hela ansvaret med klassificering och märkning på dig. Det innebär att samma regler gäller för dig som för importörer och tillverkare av kemiska produkter.

Säkerhetsdatabladets 16 obligatoriska avsnitt

1. Namnet på ämnet/preparatet och bolaget/företaget
2. Farliga egenskaper
3. Sammansättning/uppgifter om beståndsdelar
4. Första hjälpen
5. Brandbekämpningsåtgärder
6. Åtgärder vid oavsiktliga åtgärder
7. Hantering och lagring
8. Begränsning av exponering/personligt skydd
9. Fysikaliska och kemiska egenskaper
10. Stabilitet och reaktivitet
11. Toxikologisk information
12. Ekologisk information
13. Avfallshantering
14. Transportinformation
15. Gällande föreskrifter
16. Annan information

Ytterligare information om regelverket finns på Kemikalieinspektionens hemsida, www.kemi.se

Nya symboler - Nya risk- och skyddsfraser

Från januari 2009 ska farliga kemikalier märkas enligt ett nytt system. Det innebär bland annat att de orange symbolerna byts ut mot vita med röd ram. Även risk- och skyddsfraserna förändras. De gamla symbolerna förekommer dock parallellt med de nya under en flerårig övergångsperiod.

Orsaken till förändringen är nya EU-regler. Syftet med de nya märkningsreglerna är att hela världen i framtiden ska använda ett enhetligt system kallat GHS (Globally Harmonized System).

Från januari 2009. Nuvarande regler fortsätter att gälla, men förordningen får tillämpas för ämnen och blandningar. Dessa ska i så fall klassificeras både enligt de nuvarande reglerna och enligt den nya förordningen, men märkas och förpackas enligt den nya förordningen.

Från 1 december 2010. Ämnen ska från 1 december 2010 till 1 juni 2015 klassificeras både enligt de nuvarande reglerna och enligt den nya förordningen. Ämnen ska märkas och förpackas enligt den nya förordningen.

Från 1 juni 2015. Ämnen och blandningar ska såväl klassificeras som märkas och förpackas utslutande enligt den nya förordningen.

MILJÖFAROR

Farligt för vattenmiljön
Akut fara, farokategori akut 1
Fara för skadliga långtidseffekter,
farokategori kronisk 1 och 2

FYSIKALISKA FAROR

Instabila explosiva ämnen,
blandningar och föremål
Explosiva ämnen, blandningar och föremål
i riskgrupp 1.1, 1.2, 1.3 och 1.4
Självreaktiva ämnen och blandningar,
typ A och B
Organiska peroxider, typ A och B

HÄLSOFAROR

Akut toxicitet (oral,
dermal, vid inhalation)
farokategori 1, 2 och 3

Brandfarliga gaser, farokategori 1
Brandfarliga aerosoler, farokategori 1 och 2
Brandfarliga vätskor, farokategori 1, 2 och 3
Brandfarliga fasta ämnen,
farokategori 1 och 2
Självreaktiva ämnen och blandningar,
typ B, C, D, E och F
Pyrofora vätskor, farokategori 1
Pyrofora fasta ämnen, farokategori 1
Självpuffettande ämnen och blandningar,
farokategori 1 och 2
Ämnen och blandningar som vid kontakt
med vatten utvecklar brandfarliga gaser,
farokategori 1, 2 och 3
Organiska peroxider, typ B, C, D, E och F

Frätande på huden,
farokategori 1A, 1B, 1C
Allvarliga ögonskador, farokategori 1

Oxiderande gaser, farokategori 1
Oxiderande vätskor,
farokategori 1, 2 och 3
Oxiderande fasta ämnen,
farokategori 1, 2 och 3

Luftvägssensibilisering (allergiframkal-
lande vid inandning), farokategori 1
Mutagenitet i könsceller,
farokategori 1A, 1B och 2
Cancerogenitet (cancerframkallande),
farokategori 1A, 1B och 2
Reproduktionstoxicitet,
farokategori 1A, 1B och 2
Specifik organotoxicitet – enstaka
exponering, farokategori 1 och 2
Specifik organotoxicitet – upprepad
exponering, farokategori 1 och 2
Fara vid aspiration, farokategori 1

Gaser under tryck
(komprimerade gaser,
kondenserade gaser, kylta
kondenserade gaser, lösta gaser)

Akut toxicitet
(oral, dermal, vid inhalation)
farokategori 4
Hudirritation, farokategori 2
Ögonirritation, farokategori 2
Hudsensibilisering (allergiframkallande
vid hudkontakt) farokategori 1
Specifik organotoxicitet – enstaka
exponering farokategori 3
(luftvägsirritation, narkosverkan)

Korrosivt för metaller,
farokategori 1

Äldre symboler som gäller parallellt med de nya.

Hälsoskadlig /
Irriterande

Frätande

Giftig /
Mycket giftig

Miljöskadlig

Extremt/Mycket
brandfarlig

Oxiderande

Explosiv

Måttligt hälsoskadlig
(frivillig symbol)